

Ekologická politika a potraviny

JUDr. Jana Tkáčiková, PhD.

Základy potravinové politiky

- Zajištění vysoké úrovně ochrany – bezpečné a zdravé potraviny, ochrana zdraví a zájmů spotřebitele
- Integrovaný přístup od vidlí po vidličku
- Analýza rizika
- Sledovatelnost
- Transparentnost
- Princip předběžné opatrnosti

Analýza rizika

- Nástroj pro stanovení účinných, přiměřených a cílených opatření k ochraně zdraví
- Tři vzájemně propojené složky:
 - Hodnocení rizika
 - Řízení rizika
 - Komunikace o riziku
- Riziko = míra pravděpodobnosti nepříznivého účinku na zdraví a závažnosti tohoto účinku, vyplývající z existence určitého nebezpečí
- Nebezpečí = biologické, chemické nebo fyzikální činitele v potravinách nebo krmivech nebo stav potravin nebo krmiv, které mohou mít nepříznivý účinek na zdraví

Hodnocení rizika

- vědecky podložený proces skládající se z: identifikace nebezpečí, popisu nebezpečí, odhadu expozice a charakterizace rizika
- Evropský úřad pro bezpečnost potravin
- Vědecké výbory

Řízení rizika

- proces odlišný od hodnocení rizika, při němž se zvažují strategické alternativy a současně se vedou konzultace se zúčastněnými osobami, bere se v úvahu hodnocení rizika a další oprávněné faktory a v případě potřeby se volí vhodná preventivní a kontrolní opatření
- Legislativa - Mze, MZ, MŽP
- Kontrola - SZPI, OOVZ, SVS, ÚKZÚZ, SRS
- <http://www.bezpecnostpotravin.cz/attachments/mapa.html>

RASFF – systém rychlého varování pro potraviny a krmiva

- síť pro oznamování přímého nebo nepřímého rizika pro lidské zdraví pocházejícího z potraviny nebo krmiva
- Členové sítě: členské státy EU (národní kontaktní místa) (+ESVO), EFSA, Evropská komise
- Druhy oznámení: varování, informace, novinka
- [http://81.0.228.70/attachments/ZPRAVA_O_CINNOSTI_SYSTEMU_VCASNE_VYMENY_INFORMACI_PRO_POTRAVINY_A_KRMIVA_\(RASFF\)_V_CESKE_REPUBLICI_ZA_ROK_2006.pdf](http://81.0.228.70/attachments/ZPRAVA_O_CINNOSTI_SYSTEMU_VCASNE_VYMENY_INFORMACI_PRO_POTRAVINY_A_KRMIVA_(RASFF)_V_CESKE_REPUBLICI_ZA_ROK_2006.pdf)

Komunikace o riziku

- interaktivní výměna informací a stanovisek v průběhu celého procesu analýzy rizika, které se týkají nebezpečí a rizik, faktorů souvisejících s rizikem a vnímáním rizika, mezi těmi, kdo provádějí hodnocení a řízení rizika, mezi spotřebiteli, potravinářskými a krmivářskými podniky, akademickou obcí a dalšími zúčastněnými osobami; zahrnuje rovněž vysvětlení výsledků hodnocení rizika a důvodů pro rozhodnutí v rámci řízení rizika

Dokumenty „potravinové politiky“

- Koncepce potravinářství ČR
- Strategie bezpečnosti potravin ČR
- Bílá kniha o bezpečnosti potravin
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 – General Food Law
- A další.....

Koncepce potravinářství ČR

- Pro období 2004 – 2013
- Konkurenceschopnost
- Bezpečnost potravin
- Zajištění potravin v dostatečném sortimentu a množství
- Zdravá výživa a ovlivňování spotřebitelů
- Ochrana životního prostředí – IPPC, BAT
- Úzká vazba na agrární politiku

Strategie bezpečnosti potravin

- Cíl: trvale udržitelná produkce kvalitních, zdravotně nezávadných a chutných potravin, které se prosadí na vnitřním trhu EU i ve třetích zemích, a zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti spotřebitele
- Nástroj pro zajištění bezpečnosti potravin v ČR – analýza rizika

Strategie bezpečnosti potravin

- úkoly pro období 2007-2008 -

- Koordinace práce vědeckých výborů
- Zvýšení vhodných kapacit pro hodnocení zdravotních rizik
- Prosazení přijetí REACH
- Koordinace činnosti kontrolních orgánů
- Zajištění jednotné aplikace hygienického balíčku
- Lepší přístup k právním předpisům
- Zohlednění hrozby bioterrorismu
- Zaměření se na oblast složení a označování potravin
- Posilování vzájemné komunikace
- Podpora profesního vzdělávání
- Zvyšovat informovanost spotřebitele

Ekologické zemědělství a biopotraviny

- Co je to ekologické zemědělství?
- Spotřebitelé a biopotraviny
- Výhody
- http://81.0.228.70/attachments/letak_a_ktualni_stav_EZ.pdf

Geneticky modifikované organismy a produkty

- Výhody versus rizika
- Princip předběžné opatrnosti versus přístup USA
- Povolovací postup
- http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/authorisation/public_comments_en.htm

Označování potravin

- Marketingový komunikační nástroj
- ?win-win stav pro provozovatele i spotřebitele?
- Práce na nové právní úpravě - racionalizace a zjednodušení
- Strategickým cílem je vše zahrnující přístup k označování, který bude:
 - poskytovat spotřebitelům nezbytné informace, které jim umožní učinit zdravé, bezpečné a udržitelné výběry,
 - vytvářet pozitivní konkurenceschopné tržní prostředí, kde dynamičtí, výkonní, inovativní provozovatelé mohou plně využívat potenciál označování k prodeji svých výrobků,
 - konzistentní, obsažný a transparentní,
 - vytvářet společný rámec a pravidla k eliminaci překážek při volném oběhu zboží.